

DOMOLJUB

ŠTEV. 26. MESEČNA PRILOGA »NOVICE V SLIKAH« LETO 49
V LJUBLJANI, DNE 26. JUNIJA 1929

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izlaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljub« v Ljubljani.

Janez Kalan, Nemčija:

Premislite!...

III.

Rekli smo, da je tujina našim ljudem večinoma v pogubo.

To velja vedno in vselej v narodnem, velja pa tudi večinoma v verskem in npravnem (moralnem) oziru.

Spominjam se, da smo duhovniki prejšnja leta velikokrat, ko smo slišali, kako naši ljudje po svetu versko propadajo, med seboj ugrabili in rekli: Kaj more biti temu vzrok? Saj so Slovenci doma vendar tako verni! Kako je vendar to, če pridejo v tujo deželo, da se tako izneverijo? ... Tako smo ugrabili. Meni pa je danes stvar jasna. Mnogi naši ljudje nikakor niso tako globoko verni, da bi v tujem svetu ostali v veri trdni! Ali menite, da da bodo tisti, ki doma med božjo službo zunaj cerkve stoje — in koliko je takih! — da bodo taki na tujem prav pridno v cerkev hodili?! Ali pa tudi tisti, ki sicer cerkveni prag prestopijo, pa se tam doli za durmi mašijo, na zid naslanjajo in dolgočasijo, ali pa med seboj šepetajo iz se smejejo?! Taki ljudje vendar ne hodijo v cerkev iz pobožnosti, iz srčne potrebe, ampak iz gole navade! Ali da bodo tisti, ki hodijo doma enkrat ali dvakrat na leto nekako siloma k spovedi, da bodo ti na tujem tudi hodili? Vsi taki, komaj ko mejo domače dežele prekoračijo, vržejo proč vse, kar je božjega, češ: Zdaj sem pa frej! Nobenega se več ne bojim! Delam, kar hočem! — Če potem v novi deželi vidijo še polno slabih zgledov, katerih nikjer ne manjka, potem so celo potrjeni v tem, da tukaj ni treba v cerkev hoditi, ni treba moliti, ni treba z Bogom nič več opraviti imeti, ker se brez njega ravno tako lahko živi.

Tem torej se ne čudim veliko. Bolj se čudim ženskam, ki so splošno vernejše. Je pa tudi doma dokaj lahkomišelnih deklet. Po cerkvah samih jih vidite. Prepozno prihajajo in se ustavljajo kolikor mogoče doli blizu duri in blizu moških; vse prigrizanje in prizadevanje duhovnikov, da bi jih spravili naprej, je zastoj; ne premaknejo se. Tudi te hodijo v cerkev bolj iz navade kakor iz pobožnosti. Vendar je

na Slovenskem veliko pridnih in pobožnih deklet. A zgodi se lahko, da tista, ki hodi doma k spovedi vsak mesec, na tujem ne pojde 20 let in še več. Potrebno je, da to veste starši, ki morda brezskrbno puščate svoje otroke po svetu, češ, naj gredo, da mi bodo izpod nog, ali, da bodo lažje živeli! — V tuji deželi ne razume pridige, petje in druge stvari v cerkvi so drugačne, in ker ne pomisli, da je maša povsod ista, opusti še sv. mašo. Ko se pa enkrat tega življenja brez cerkve in Boga privadi, je kakor suha veja, ki se ne da več oživiti; ne spraviš ga več v Cerkev!

Pa da govorim vso resnico, moram povedati, da imamo tukaj na Nemškem precejšnje število srednje dobrih, pa tudi dobrih kristjanov med našimi ljudmi. Nekaj je takih, da jih je človek res lahko vesel. Ti so večinoma vodje naših društev. Da jih je še toliko, je vzrok, ker so jih hodili vsako leto opominjat in dramit slovenski duhovniki in redovniki; še več je pa vzrok ta, ker imajo med domačini toliko lepih zgledov. Meni nekateri zamerijo, da hvalim versko življenje katoliških Nemcev, pa ne morem drugače. Peto leto sem že tukaj, pa še vedno občudujem, v kako velikem številu, v kako lepem redu in s kako pobožnostjo pristopajo tukaj ljudje, tudi moški, k obhajilni mizi. Ali da ste videli procesijo, ki smo jo imeli v naši župniji že preteklo nedeljo! Ob 9 se je začela, ob 1 popoldne pa šele končala. Ne rečem nič preveč, če pravim, da je bilo ob vsem potu izboženih in po cestah postavljenih več tisoč zastav, večjih in manjših, v procesiji sami pa tudi morda par sto. Ko je bilo lani tukaj na božji poti v Kevelarju 30 Slovencev iz domovine, je eden rekel: Jaz bi le rad, da bi bila iz vsake naše fare vsaj dva tukaj, da bi tole videla ... Še bolj pa je v verskem oziru na Holandskem. Kdor je torej vero srečno prinesel čez mejo in se tukaj pridružil dobrim katoličanom, ta je tukaj lahko dober. Če pa hvalim dobre katoličane, pa ne trdim, da slabih ni nič. O, brez teh ni nikjer, še veliko preveč jih je! Ljudje pa raje posnema jo slabe kakor dobre. In tako je večina na-

ših ljudi cerkvi in Bogu popolnoma od mrla, v verskem oziru mrtva — zgubljena.

Pa na Nemškem še ni najslabše. Kaj naj pa rečemo o Franciji! Tudi tam ni bre: dobrih ljudi; o, še prav posebno dobri so kateri so in kolikor jih je. A na Francoskem je čudna prikazen; ravno narobe kakor drugod. Tam so bogati in učeni ljudje verni in pobožni, a preprosti so slabi kristjani. Saj si vam skoro ne upam povedati, da bi vas ne pohujšal, pa vendar naj povem, da sem v nedeljo popoldne, ko sem se vozil po francoski zemlji, videl ljudi na polju delati, ne samo s kako motiko ali grabljami, ampak tudi — s konji. Na samo sveto Veliko noč so menda vozili gnoj! Le glejte, da tudi na Slovenskem ne pride kdaj tako daleč! Nedelja se vedno manj posvečuje. In to je začetek vsega slabega. (Na Nemškem so pa v nedeljo celo vse prodajalne zaprte in tudi na trgu se ne prodaja nič.) Če pa naši ljudje vidijo take slabe zglede, kaj naj pričakujemo od njih dobrega?! Kaj naj pa rečem šele o Južni Ameriki, Argentini in drugih državah, kamor se zadnja leta iz Slovenije trumoma vsipajo, kjer ni daleč daleč naokoli nobene cerkve in nobenega duhovnika, in če tudi je, saj ljudje ne razumejo njegovega jezika. Živijo in umirajo brez Boga — je bila kratka sodba mojega prijatelja, ki jih je tam obiskal.

In če jih mi obiskujemo tukaj po teh deželah in jih vabimo k slovenski božji službi, ali mislite, da pridejo? Seveda pridejo, mnogi, premnogi pa se za to ne zmenijo. Človek bo pričakoval, da bodo v tuji deželi s posebnim veseljem slišali, da se bo v cerkvi govorila slovenska beseda in donela slovenska pesem, da bodo torej kar prileteli skupaj. O kaj pak! Mar jim je, naj pride slovenski duhovnik ali kakršenkoli. O kaki hvaležnosti in priznanju, da se kdo zanje briga in trudi, seveda ni govora. No, dobri že, dobri! A večina drugih! Treba jih je skušati! Na Francoskem so se slovenski in francoski komunisti skupaj posvetovali, kako bi pregnali prvega slovenskega duhovnika. — »Slovenski duhoven pride, ali boš prišel zraven?« — »Ja, pridem, če da za en liter šnopsa!« To se večkrat sliši.

Da pijača igra v življenju takih ljudi velikansko vlogo, to se razume. Saj vedno

sreče ne poznajo kakor piti. Kjer je pa za pijačo, tam so navadno tudi vse druge nečednosti. Da je v takih razmerah posebno fantu težko nepokvarjen ostati, je razumljivo. Čudež je, kdor ostane dober. Pa tudi med zakonskimi ljudmi je strašno nerednosti. Seveda ne samo med našimi, ampak po delavskih kolonijah sploh. Bože mili, kakšno je pogostokrat zakonsko in družinsko življenje! In najžalostnejše je, če to ni v redu. Mož zapusti ženo in otroke in pobegne neznano kam, morda v Ameriko, pa se ne zmeni nikdar več zanjo ne za otroke! Kaj hoče reva početi doma z otroki, ko nima nobenega zasluzka? Obesi se na drugega moškega, da jo živi; poročiti se ne moreta, pa živita tako. Ubogi otroci! Pogostokrat ne vedo, čigavi so. Pa tudi med ženskami se dobijo take tice, ki kar pusti moža in tudi otroke — neverjetno! — in jo kar po cigansko potegne za drugim. Ker pa mož potrebuje gospodinjo, si vzame drugo. To je čele Babilon!

Kakšna je v takih »družinah« vzgoja otrok, si lahko mislimo. Ali si pa še misliti ne moremo! Ne, pa ni treba šale, da on in ona živita na »koruzi«, tudi tam, kjer je zakon sam na sebi v redu, pa on in ona ne poznata nobene cerkve in nobenega Boga, kaka mora biti vzgoja otrok! Dosti je že, če oče v svojim zgledom pohujšuje otroke; kaj pa šele, če jih tudi mati! V tem se čudim ženskam, v tem, da morejo biti tako zanemarjene! In koliko je takih! Kdo bi jih seštel! — Še celo dobrim staršem je težko po delavskih kolonijah otroke dobre ohraniti. Sicer imajo tukaj izvrstno katoliško šolo in duhovniki se veliko trudijo za mladino — a moč slabega je večje, posebno na mlade ljudi. Imamo tukaj nekaj dobre mladine slov. staršev. A koliko tudi dobrih mater in očetov zdi huje za svojimi zgubljenimi otroki! — Kaj pa naj še rečem o Franciji, kjer je državna šola popolnoma brezverska!

Na Nemškem pa je nesreča to, ker sta dve veri. Dobrim katoličanom je to v vspodbudo, da so toliko bolj goreči, slabim pa v nevarnost, da sami prestopijo v krivo vero. Največkrat seveda zaradi ženitve in moštve. O, kako z lahkoto ti vržejo taki ljudje svojo prav vero proč in sprejmejo krivo, Lutrovo! In če prestopijo samci, kajpada bodo tudi njih otroci luterš. O, ne veste, koliko slovenske krvi je že poluteranjen!

O vsem tem bi vam lahko pripovedoval posamezne žalostne zgodbe, ki bi bile zanimive, da vidite še bolj živo žalostno versko stanje večine izseljencev, a nočem tako nadrobno pisati; dosti, da imate splošno sliko stanja izseljencev. Samo tole naj omenim, kar mi je nedavno pripovedoval neki duhovnik:

Slovenski fant se poroči s protestantovko. Pa ona bi bila pripravljena prestopiti v katoliško cerkev — a je raje on prestopil v protestantovsko! — Drug slučaj: Otrok iz mešanega zakona je krščen katoliško. Ko pa duhovnik prigovarja, naj ga dade tudi v katoliško šolo, vpraša katoliška Slovenka otroka: »No, v katero šolo se daš raje vpisati, v katoliško ali protestantovsko?« ... Še en slučaj: Otrok slovenskih staršev hodi v brezversko šolo. Ko je

videl druge otroke tako lepo k prvemu sv. obhajilu iti, bi bil šel rad tudi on, pa mu oče ni pustil, mati je pa molčala! ... Takih zgodbic bi seveda lahko navedel še več. Ko sem pred nekaj leti pisal o naši slovenski naselbini na Nemškem v Mohorjevem koledarju, nisem hotel vsega slabega povedati, da bi ne rekli, da jih opravljam po svetu. Zdaj pa nočem ničesar prikrivati. Domovina ima pravico in dolžnost vedeti, kako se godi njenim sinovom in hčeram po svetu. Posebno morajo vedeti oni, ki se še nameravajo spustiti po svetu, in pa njih starši, kake nevarnosti jih čakajo tukaj.

Boljše, kakor sem tukaj na kratko opisal, niso verske razmere med izseljenci nikjer. Kjer se zanje skrbi, tam se oni, ki so boljšega duha od doma, ohranijo na pravem potu. Nekaj dobrih in tudi prav dobrih je po takih krajih povsod; posebno na Holandskem se precej dobro sučejo. Kjer se pa zanje ne skrbi, tam je pa skoro skoro vse zgubljeno. Toda nad eno tretjino gotovo ni nikjer dobrih; še dobro, če je ena tretjina! V Severni Ameriki je veliko slovenskih duhovnikov; toda pri vsem tem je najmanj dve tretjini naših ljudi versko mrtvih, če ne celo strastno sovražnih. Ob evharističnem kongresu v Čikagi so ravno slovenski socialistični listi posebno nestranno in bogokletno pisali o sv. Rešnjem Telesu. — Pogane v misijonskih deželah spreobračati gotovo ni težje kakor take zgubljene kristjane.

Eden izmed duhovnikov, zbranih 17. aprila v Lōwenju je svoj govor sklenil s temi-le besedami: Pogled v bodočnost ni vesel. Dobri sami čutijo, kako težko je tukaj ostati dober. Skrbi jih za otroke, žele si domu. Veliko jih bo šlo. Drugi bodo ostali in postali Francozi, od katerih bodo sprejeli le slabe lastnosti, ker dobrih zgledov, ki jim jih nudi zlasti inteligenca, ne posnemajo. — Izseljevanje v Francijo je za nas Slovence zguba. Francoski kapital pač dobro izrablja naše moči, razmere pa jih oropajo krščanskega duha in tako jih pahnejo v dvojno nesrečo. Želim le, da bi se gospodarske razmere doma kmalu toliko na bolje obrnile, da bi se mogli naši izseljenci vrniti v svoj ljubi domači kraj...

Novice iz Belgrada.

Za naše brodarstvo.

Nj. Vel. kralj je podpisal zakon, ki daje ugodnosti našemu brodarstvu. Zakon v bistvu določa, da se vsa domača pomorska in rečna broderska podjetja začasno osvobodijo od davkov.

Zemljiški davek se zniža.

Podpisan je zakon o spremembah h zakonu o neposrednih davkih. Tistim, ki so obvezani plačevati zemljarino in ki imajo v hišni skupnosti več kot 5 članov in kot poljedelci sami opravljajo poljedelska dela, se zniža dopolnilni davek za vsako osebo preko pet oseb za 5 odstotkov, ako dopolnilni davek ne prekaša 100 Din, 4 odstotke, ako ne prekaša 100—500 Din, 3 odstotke, ako ne prekaša 500—1000 Din, 2 odstotka, ako ne prekaša 1000—2000 Din, 1 odstot-

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela 'Union'. Obrestovanje najugodnejše. Posojila proti vknjižbi na posestva, protiporočilu i. t. d.

tek ako ne prekorači 2000—3000 Din, in pol odstotka ako ne prekorači 3000—5000 Din. Preko 5000 Din se ne zniža. Kot člani se ne smatrajo 1. osebe, ki so stalno odsotne, 2. osebe, ki se poleg poljedelskega dela bavijo ali deloma ali izključno z kako obrtjo, industrijo ali kakim drugim poslom, 3. osebe, ki so stalni zasebni ali državni nameščenci, 4. ženske in otroci. Ta zakon bo veljal od 1. januarja 1930. Pravico na znižanje dopolnilnega davka so dolžni prijavljati davčni obvezanci v teku januarja vsakega leta.

ZAKON O OBČI UPRAVI

je bil objavljen pretekli teden v »Službenih novinah«. Določa delokrog notranjega ministrstva, ki je vrhovna oblast za notranjo upravo. Točno je določen delokrog oddelka za samoupravo. Generalni inspektorat notranje uprave vrši v imenu notranjega ministrstva nadzorstvo nad vso notranjo upravo. Splošna uprava se vrši po oblasteh, okrajih in občinah. Državna oblast so: veliki župan, okrajni načelnik (doslej srezki poglavar), državna mestna policijska oblast, samoupravne oblasti, ki vršijo posle splošne uprave, mestni načelniki v mestih, ki imajo pravice splošne oblasti prve stopnje in vse občine, v kolikor imajo državno upravo v prenešenem smislu. l. d. čl. 82. je važen za naše občine. Občina lahko sklene, da pobira za upravne posle, v kolikor se ti prevzamejo ob priliki ustanovitve ali izvedbe zaščite zasebnih interesov, poleg državnih takš tudi posebne občinske upravne takse. Nadaljnji paragrafi določajo med drugim upravnemu uradništvu novo razvrstitev in nove plače.

Za gladek izvoz naših pridelkov.

Promejno ministrstvo je povišalo tarife za prevoz za kurjavo, apno, kamenje, pesek, opeko za 20 odstotkov, ako se ti predmeti prevažajo od 1. septembra do 31. marca kateregakoli leta. Cilj tega povišanja je bil ta, da se za jesensko sezono preskrbi dovolj odprti vagonov za izvoz. Interesenti ne bodo radi povišanih tarifov oškodovani, ker se pričakuje, da se bodo do 1. septembra že dovolj preskrbeli z gori omenjenimi sredstvi in omogočili, da se bodo tako oproščeni vagoni lahko rabili za izvoz.

Z našo umetno

moštovo esenco „Mostin“

si lahko vsakdo s malimi stroški pripravi izvrstno obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 steklenice za 150 litrov Din 30.—, po pošti Din 35.—. Dobi se samo v drogeriji A. Kano sinova. Ljubljana in drogeriji Wolfgram našt. M. Kano, Maribor, Gonposka 12.

KAJ JE NOVEGA

d Ministra dr. Korošec in Maksimovič sta bila 22. junija v Ljubljani in sta se udeležila slovesne proslave desetletnice slovenskega vseučilišča kralja Aleksandra. Minister dr. Korošec je odšel nato za par dni na Gorenjsko na oddih.

d Občni zbor zadružne matice je bil pretekli teden v Splitu. V tej je včlanjenih 57 dalmatinskih zadrug. Vse te zadruge štejejo 8800 članov. Matica ima 5 in pol milijona lastnih sredstev in 45 in pol milijona hranilnih vlog. Tako je za Zadružno zvezo v Ljubljani najjačša zveza na hranilnih vlogah.

d Koliko ima Ljubljana prebivalcev? Po uradnem štetju mestne občine je imela Ljubljana 1. januarja 1929 57.246 prebivalcev, ki so stanovali v 2807 hišah in v 11.469 stanovanjih.

d Novi Sad šteje sedaj 56.329 prebivalcev, od teh 39.104 moškega in 27.225 ženskega spola.

d 80 milijonov dinarjev na davkih je prejela v prvih petih mesecih 1929 belgrajska mestna občina.

d Mnogo se je govorilo in pisalo v preteklem tednu o podpisovanju delnic za Agrarno banko. Podpisanih je že do 400 milijonov dinarjev. Ker se pa podpisa želeči še vedno oglašajo, je rok za podpisovanje podaljšan do 15. julija.

d Okrožni kmetijski urad je ustanovila oblasna samouprava mariborske oblasti v Ormožu. V delokrog urada spadajo vsi kmetijsko pospeševalni posli za okraje Čakovce, Prelog, Murska Sobota, Dolnja Lendava, Ljutomer, Ptuj. Uradni dan je vsako sredo od 8 do 13 in od 16 do 18.

d Novi živinski potni listi so stopili dne 20. junija po celi državi v veljavo. Od dosedanjih, ki ostanejo, dokler zaloga ne poide, v prometu, se razlikujejo le v tem, da so potni listi po 1.10 Din vijoličasti, oni po 50 par pa modri.

d Predlog za razdelitev veleposestev. Predlog o likvidaciji veleposestva v Jugoslaviji predvideva odkup posestva po agrarnih interesih v teku desetih let. Interesenti bodo plačali za dodeljeni svet samo polovico tržne cene. To se izvede v 10 odstotnih obrokih na leto, tako da bo nakupna cena izplačana v desetih letih. V poštev pride 230.000 interesentov in 550.000 hektarov sveta. Država sama bo kupila 150.000 hektarov sveta in ga bo brezplačno prepustila bivšim dobrovoljcem.

d 20 milijonov dinarjev bo država prihranila letno s preuredbo jugoslovanskega gradbenega ministrstva in z njegovo spojitvijo z nekdanjim poštnim ministrstvom.

d Slovesne sv. maše zadušnice so bile opravljene v Zagrebu, v Beogradu in tudi po nekaterih drugih mestih za pokojnimi Stjepanom in Pavlom Radičem in dr. Basaričkom, dne 20. junija.

d Srbske zadružne organizacije so vložile na prosvetnega ministra prošnjo, da dovoli, da se šolski prostori uporabljajo za obče kulturne, gospodarske in druge se-

stanke, ker je prosvetni minister Maksimovič izdal naredbo, da se smejo šolski prostori uporabljati samo za šolo.

d Bolezen menda neke nove vrste se je pojavila v Beli krajini, osobito v Draščih. Ljudje čutijo muke v želodcu in pa nekaka slabost jih objemlje. Je to neke vrste griža, pa vendar ne prava griža.

d Papir so sklenili podražiti srednjeevropski tovarnarji, ki izdelujejo tudi časopisni papir. V Avstriji, Nemčiji in Češkoslovaški bodo radi tega cene časopisom poskočile. Tudi drugod bo bržčas isto.

d Uradi ljubljanskega oblastnega odbora in sicer: predsedstvo, občinski oddelek, registratura in ekonomat so se preselili v palačo Kranjske hranilnice, Knafljeva ulica 9, I. nadstropje, trakt proti muzeju.

d V osmih letih je dokončal gimnazijo in vseučilišče. Izredno talentiran mladenič Bogomir Rajković iz Aleksinca v Srbiji je v osmih letih dokončal osemrazredno gimnazijo in pravno fakulteto ter je bil pred kratkim v Parizu proglašen za doktorja. Studiral je na stroške našega kralja na belgrajski in berlinski univerzi. Po povratku v domovino je komaj 19 letnega dr. Rajkoviča sprejel Nj. Vel. kralj v polurni avdienci.

d Naša vojna mornarica je na povratku iz inozemstva obiskala še grško pristanišče v Argostoli. Tam je slučajno izbruhnil požar in da ni bilo naših požrtvovalnih mornarjev, bi bilo pogorelo lahko celo mesto. Občinski svet v Argostoli je izrazil jugoslovanski mornarici za uspešno pomoč pri požaru pismeno toplo zahvalo.

d V mednarodni trgovini z jajci je Jugoslavija z 2700 vagoni na šestem mestu. Prva je Rusija, nato pa slede Holandska, Danska, Belgija in Poljska. Največji odjemalec je Anglija, ki kupi v celem na leto 25.000 vagonov jajc, nato pa Nemčija z 18 tisoč vagoni. Močno nam konkurira Bolgarija.

d Slive in orehi kažejo izredno dobro v Bosni in računajo s prav velikim pridelkom.

d Semen v Litiji se bo vršil na dan Svete Marjete (na soboto) 13. julija.

d Jeseniški praznik. Preteklo nedeljo so na Jesenicah blagoslovili temeljni kamen novega Društvenega doma, zakaj dosedanji je bil že dolgo časa pretesen. Slovesnost je zlasti povzdignil sijajen zgodovinski spreved, ki je kazal razvoj Jesenic od pradednih časov do sedanjih dni, ko so bile Jesenice proglašene za mesto. Po sprevedu, ki ga je z zanimanjem gledalo več tisoč ljudi, je bila sveta maša na prostem in na to tabor, na katerem je govoril urednik Kremžar, na kar je mestni župnik Kastelic blagoslovil temeljni kamen. Slavnost se je zvršila popoldan z orlovskim nastopom.

d Marokanske kobilice ogrožajo poljske nasade okrog Podgorice v Črni gori. Pristojna oblast je povzela vse potrebne korake, da škodljivce pokonča, še preden bodo nastopili v večjih množinah.

d Delničarji Delniške stavbinske družbe »Union« v Ljubljani (Grand hotel Union) se naprošajo, da pri predložitvi kuponov za leto 1928 predložijo tudi plašče in celo kuponsko polo, da dobe v zameno radi izvršene valorizacije izdane nove delnice s kuponi.

d Nagle smrti je umrl o. Alberih Hribernik, subprior samostana očetov trapistov v Rajhenburgu.

d Na Dobravi pri Kostanjevici je umrl g. Franc Globočnik, graščak in veleposestnik.

d Umrla je v Ratijah pri Hinjah na Dolenjskem Ana Papež, mati duhovnika gosp. Karla Papeža.

d Konj ga je oplazil do smrti. Dne 18. junija je šel Ivan Pintar, 55 letni posestnik iz Slatnika pri Ribnici v gozd vlačiti hlode. Konj se pri vlačanju spotakne in pade, Pintar in njegov sin mu pomagata na noge. Pri tem pa je konj tako nesrečno oplazil gospodarja, da se je mož zgrudil. Nezvestnega so prepeljali domov, kjer pa je kmalu izdihnil. Zapušča vdovo in deset otrok.

d Toča je padala pretekli teden tudi v občini Kovor pri Kranju. Zlasti so prizadete vasi Vadiče, Brdo in Visoče.

d Strela udarila v zakonca. V nedeljo 16. junija je v Beli krajini divjala strašna nevihta, najbolj pa proti Črnomlju. Najhujši slučaj pa se je pripetil v vasi Cerkvici. Tam je strela udarila v nekoga posestnika in njegovo ženo, ki sta šla po polju. Mož je bil v klobuku in bos. Strela je oba podrla na tla in sta oba omedlela. Pri možu se na njegovih poškodbah prav razločno vidi pot, ki jo je napravila strela po njegovem telesu. Najprej mu je razcefrala klobuk, nato pa šla po čelu in obrazu na prsa in ostalo truplo. Raztrgala mu je hlače ter šla po levi nogi do kolena, tu preskočila na desno nogo in v treh progah skočila v zemljo. Mož ima hujše rane po obrazu in telesu ter je ves ožgan, vendar je upati, da bo okrevale. Zavedel se je šele, ko so ga prenesli v okoli 200 metrov oddaljeno hišo. Žena se je samo za nekaj hipov onesvestila in se ji ni pripetilo nič hujšega.

d Hudo je gospodarila strela 17. junija v Ptuj in bližnji okolici. Užgala je hlev posestnika Mrčinka v Rogoznici; samo živino so rešili. V samem mestu je treščila v razne hiše, vendar razen pri električni napeljavi ni napravila posebne škode. Najhujši udarec je zadel minoritsko cerkev in samostan. Strela je napravila veliko škodo obema. Vso napeljavo za električno luč v samostanu bo treba obnoviti in še marsikaj drugega.

d Strela je zapalila gospodarsko poslopje posestnika Rote na Lopati pri Celju.

d Devet hiš je uničil požar v Oštarijih pri Ogulinu v Primorju.

d Požar. Pretekli ponedeljek je v Zgornji Besnici pri Kranju pri Blažiču nastal požar, ki je uničil štirim posestnikom sedem objektov. Zanetili so najbrže otroci. Domača in sosedne požarne brambe so končno požar omejile.

d Človeško življenje obstoji iz samih malih priložnosti, ki naj bodo kar najbolj ugodne. Vsaka poedina bo za Vas lepša, če se ne mučite. Za pranje vzemite torej SCHICHTov »RADION«.

PODOMOVINI

d Z vžgalicami je zažgal petletni sinček Alojzija Primožiča v Mišjem dolu pri Litiji senik. Za senikom se je vnela hiša in tudi pogorela. Preden so pritekli odrasli s polja, ni bilo več domačije, pa tudi ne fantka, kakaj zgorel je v seniku.

d Strela je udarila v gospodarsko poslopje posestnice Marije Osel v Voglah pri Kranju. Ogenj je uničil dve poslopji in vse stroje, ki so bili v njih spravljani.

d Kolesar se zaletel v avto in se ubil. Preteklo nedeljo zvečer se je 29-letni mizar iz Most France Cigler vračal s kolesom z gasilске veselice na Pšati. V temi se je zaletel v nasproti vozeči avto ter se tako pobil, da je še isto noč v bolnici umrl.

d Motocikel se zaletel v avto. V nedeljo popoldan sta na ovinku v St. Vidu nad Ljubljano priletela skupaj motocikel, na katerem sta sedela monter Vladimir Vadnou in njegova žena, ter avtobus. Oba sta si zlomila desni nogi ter se poškodevala na levi.

d Z razbito glavo so našli v hlevu mesarico Marijo Zöchbauer v Mostah pri Ljubljani. Osumili so najprej njenega prijatelja Bitenca, ki so ga pa isti dan našli umorjenega 2 metra od mesta, kjer je bila Zöchbauerjeva. Bitenc je bil pokrit z gnojem. Doslej morilec še niso izsledili.

d Padel je čez rob skalovja. Dne 4. junija je odšel Franc Megušar starejši v Dražgoško goro. Bog sam ve, kaj ga je vedlo v goro, kaj je tamkaj iskal, kako in kje je povsod taval, da se je nesrečnež izgubil. Zašel je v goščo, zalotila ga je najbrže temna noč — padel je čez rob skalovja in bil očitno pri priči mrtev. Takšnega, kot je padel raz skale, so našli spodaj pod robom.

d Moškega mrliča so našli pri Poljskavi. Je bil srednje postave, 35 do 40 let star, obritega obraza in kmečko oblečen. Pri njem so našli listek, ki se glasi na izplačilo 4000 Din mariborski tverdi Pugelj in Rozman. Kdo je, doslej še niso mogli ugotoviti. Tudi še ni dognano, ali gre za zločin ali samoumor.

d Iz Save so potegnili v Radečah pri Zidanem mostu utopljenca moškega spola, starega 30 do 35 let, kostanjevih las, temnorjavih oči, rjavih brk in 165 do 170 cm visokega. Obleka je celgasta in platnena srajca s karirastim oprsem. Na nogah je imel raztrgane čevlje na zadrge. Ako je komu kaj znanega o navedenem utopljenecu, naj se zgloši pri županstvu v Radečah.

d Zver trga ovce na planinah. Na Tuhijski in Špitališki planini imajo naši posestniki lepo število ovac. V mesecu juniju je pa zavladal velik strah na teh planinah, ker neka zver trga ovce. V tem mesecu je bilo raztrganih že okrog 40 ovac. Kakšna zverjad trga ovce, ni znano. Ljudje trdijo, da so videli medveda, drugi pa pravijo, da tržejo ovce podivjani psi. Že v prejšnjih letih je bilo raztrganih mnogo ovac, a takšne morije kot letos še ni bilo. Ljudje so se zbal za svoje ovce in so jih vzeli s planin. Ker pa doma ni paše, so jih morali odprodati. Nastala je za naše posestnike res velika in občutna škoda. Ker si ljudje niso na jasnem kakšna zverjad mori po planinah, si ne upajo sami več v planine. Ljudje so se takoj obrnili na zakupnike lova, da preženejo zverine, a uspeha ni bilo nobenega. Isto poročajo iz Nove Štite pri Gornjem gradu.

ST. JURIJ PRI GROSUPLJEM.

Toča in vihar. Dne 17. t. m. nas je zadela velika nesreča. Ob pol 3 popoldne je pričela padati debela toča ter v nekaj minutah uničila lepa žitna polja. Ljudje so obupani ter naprošajo merodajne faktorje, da bi jim priskočili na pomoč z izdatno podporo. Najbolj so prizadete sledeče vasi: Udje, Vrbičje, Vino, Pece, Malavas in Podgorica. Delno pa: St. Jurij, Rogatec, Drenik, Bičje, Cerovo in Ponovavas. Isti dan je vihar podrl v vasi Udje dva kozolca, enega pa v vasi Vino (Smernjeni).

MORAVCE.

Orlovska prireditel. Na praznik sv. Petra in Pavla se bo vršila pri nas prireditel tukajšnje orlovske srenje. Ob 1 popoldne se bomo zbrali pred Ljudskim domom. Nato bo ob tridelet na 2 obhod po trgu v cerkev k litanijam. Po litanijah bo na vrtu gosp. župana javna telovadba in nato prsta zabava. Izreden užitek bo nudil tudi nastop tekmovalne vrste kamniškega okrožja, ki bo prihodnji mesec tekmovala v Pragi. Pri prireditvi sodeluje domašiša godba. Vabimo vse prijatelje orlovstva, da posejijo prireditel v obilnem številu. Na ta način bodo sami preživeli v prijaznih Moravčah prijetno popoldne, naši orlovski mladinci pa bodo dali novih moči in veselja za njeno idealno in požrtvovalno delo. Na svidenje torej 29. t. m. v Moravčah.

VRHPOLJE PRI MORAVČAH.

Požar. 17. junija 1929 ob pol 10 popoldne je prebivalce v vasi in okolici vznemiril plat zvona. Vse je popustilo delo na poljih, travnikih in hitelo na grič nad vasjo, kjer je mogočen plamen, pomešan z gostim stebrom dima, označeval mesto požara. Radi močnega vetra in blizu stoječih gospodarskih poslopj je bilo potrebno omejiti ogenj, ker je obstojal nevarnost, da se sicer razširi preko teh v vas. Da se je to posrečilo, je zasluga naših vrlih fantov in deklet ter gg. orožnikov, ki so takoj prihiteli na pomoč. V tem je zapel rog gasilcev iz Studenca. To mlado društvo je vršilo danes svoje prvo plemenito delo in častno prejele ognjeni krst. Mladim gasilcem so prihiteli na pomoč gasilci iz Moravč in vstrajali pri sesalkah, dokler ni bil ogenj pogasjen.

d V smrt radi smrti psa. V bačevačkem gozdu pri Vinkovcih se je izvršil te dni uboj iz prav čudnega povoda. Luka Majkovčan, lovski paznik v gozdu, je opazil nekega psa, ki se mu je zdel stekel. Ubil ga je s strelom. Nato je prišel kmet Matko Pibič, lastnik psa, ki je vprašal Luko, kakaj je ustrelil psa. V prepiru je Pibič s svojo puško ustrelil proti Majkovčanu, toda strel je zgrešil. Majkovčan je nato ustrelil proti Pibiču, ta pa zopet nanj. Sele s četrim strelom je Majkovčan smrtno zadell Pibiča. Orožniki so Majkovčana zaprli, da ugotove, če je res streljal v silobranu.

d Nameril je puško in ustrelil. Posestnik Edvard Poglajen je čakal pretekli petek srnjaka s svojo zvesto spremljevalko — puško. Toda srnjak je čutil, da ga čaka smrt in ga ni bilo. Pozno zjutraj pa je namesto srnjaka priskakljala volkulja, noseč v gobcu srnjaka-mladica. Poglajen je nameril puško in ustrelil. Volkulja je napravila še par korakov, nato pa se zvrnila s plenom vred ob močni buki. Strel ji je šel skozi grlo, prodrl sapnik in v bližini srea privrtal ven. Volkulja je bila že stara, tehtala je 36 kg in je bila dolga poldrugi meter. Srnjak, ki ga je držala v zobeh, je tehtal dva in pol kilograma. Mesto, kjer je g. Poglajen ustrelil volkuljo, je komaj pol ure oddaljeno od vasi Koče pri Kočevski Reki. Namesto enega plena je imel lovec kar dva.

Kljub hitri in izdatni pomoči obeh gasilnih društev trpi pogorela Kuga Jera okrog 25.000 Din škode — zavarovana pa je le za 4000 Din. Nam pa bodi ta požar v spodbudo za ustanovitev gasilnega društva in, kar je še bolj važno, za napeljavo vodovoda.

VIŠNJA GORA.

Višnja gora praznuje na dan sv. Petra in Pavla slovesno odkritje spomenika padlim vojakom, katerih je padlo v svetovni vojni 55 iz tukajšnje fars. — Ob pol 10 je skupno shajališče pred šolo, nato se zvrsti med sviranjem godbe in zvonjenjem zvonov spreved skozi mesto v larno cerkev, kjer se bode darovala slovesna maša za v vojni padle vojsake tukajšnje fars. Po maši bo odkritje spomenika, kjer bo govoril vojni kurat g. Fr. Bonač, nato Libera in pogrebno zvonjenje.

Udeležencem orlovskega izleta v Prago

Izletnike v Prago opozarjamo na to, da naj vsak prinese s seboj jedilno orodje (žlico, vilice, nož in eno krpo). Skodelice s krožnikom dobi vsak udeleženec na posodo proti kavčiji.

Prtljage ne jemljite mnogo s seboj, najbolje v nahrbtniku. Dobro služi nekaj perila, lahke copate, blazinic (30 krat 40 cm), ena rjuha, lahka odeja, krtača in milo.

Obleka naj bo lahka, čevlji komodni (nekovani), ne novi. Potuje se v civilni obleki, kroj lepo zložen. Kdor ima kroj, naj ga vzame s seboj.

Hrano vzemite za prvi dan s seboj. Enako tudi hladilne pijače, ki ne žoja.

Vsak priglaselec prejme te dni po pošti izkaznico. S to izkaznico je vezana vozna olajšava. Vsakdo kupi na osnovi te legitimacije na odhodni postaji vožno karto po četrtinski vozni ceni do St. Ilje državna meja. Pri povratku izda postaja Jesenice od državne meje, odnosno Maribor, glavni kolodvor, od St. Ilje državna meja na osnovi iste legitimacije in potrdila o udeležbi na izletu karte po četrtinski vozni ceni do katerekoli postaje v naši državi.

Znak in knjižice dobite pred odhodom vlaka na postaji. Kdor se loči od vlaka in potuje sam, naj si preskrbi potni list in avstrijski vizum.

Duhovnike opozarjamo na to, da si preskrbijo celebret. Pripravljalni odbor.

NAZNANILA.

n Naznanilo. Dne 29. junija t. l. bo ob pol 4 popoldne v dvorani Kat. prosv. društva v Borovnici zbiranje loterije Kat. prosv. društva. — Odbor Kat. prosv. društva, Borovnica.

n Cerkevni pevski zbor na Krki uprizaro na praznik sv. Petra in Pavla popoldne jučičevo igr »Rokovnjaci«. Cisti dobiček je namenjen za nove orgle.

n Meščanska šola v St. Vidu nad Ljubljano. Vpisovanje v I. in II. razred se bo vršilo v soboto in nedeljo, dne 29. in 30. junija od 8—12. V I. razred se bodo sprejemali učenci in učenke, ki so uspešno dovršili 4. razred oziroma oddelek osnovne šole. Prinesli je zadnje šolsko izpričevalo in knjižni list. Pri vpisu je treba plačati 20 Din v fond za zdravstveno zaščito učencev. Kdor se izkaže s potrdilom davčne uprave, da njegovi starši ne plačajo 30 Din direktnih davkov, je tega davka oproščen.

n Prostov. gasilno društvo v Naklem priredi dne 7. julija, ako bo slabo vreme, pa naslednjo ne-

PO SVETU

Katoliška cerkev.

s Prva sv. maša v zraku. Iz španske Barcelone je dospelo v italijansko Genovo vodno letalo s štirimi motorji, v katerem se je nahajalo 10 španskih škofov na romanju v Rim. Na tem letalu, v katerem so privedli oltar, se je med poletom darovala prva sv. maša v zraku.

s Papeški konzistorij. Iz Rima poročajo, da se koncem oktobra 1929 snide papeški konzistorij, na katerem bo imenovanih deset novih kardinalov.

s Razno. Papež je sprejel senatorja Marconija, ki mu je predložil načrt za brežično postajo v Vatikanu. Sv. oče je načrt odobril. — Prve nove vatikanske zlatnike (cekinke) so dobili: italijanski kralj, papež, kardinal Gasparri in pa ministrski predsednik Mussolini. — Pri svetovaclavskih svečanostih v Pragi bodo dne 4. julija skupno nastopili nemški in avstrijski kršč. telovadci. — Pravico javnosti je prejele jezuitsko katoliško vseučilišče na Japonskem. Nadzornik nad vsemi univerzami na Japonskem je vpisal svojega sina v imenovani katoliški zavod, ker se je prepričal, da je najboljši v državi. — Za zaščitnika vseh katoliških župnikov je imenoval sveti oče sv. Jeana Vianneya, svoj čas župnika v Ars. — Za letošnje veliko zborovanje nemških katoličanov v Freiburgu bodo postavili ogromen šotor, ki šteje pet ladij ter je 96 m dolg in 72 m širok. Prostora ima za 20.000 ljudi. — Papirnate prižnice, okrog katerih je največ poslušalcev, to je časopisje. Eno služi Bogu, drugo hudiču. Pri kateri papirnati prižnici je pač tvoj stalni prostor?

Avstrija.

s Velika katoliška prireditev v proslavo zlatega mašniškega jubileja papeža se je vršila 17. junija na Dunaju. Pred bivšim dvorom se je zbralo 150.000 ljudi v nepreglednem sprevodu katol. društev z godbami in zastavami, telovadcev, telovadkinj, katoliških študentov, srednješolcev itd. Govoril je kardinal Piffl. Na koncu je pozval navzoče, naj obljubijo papežu pokorščino, nakar so stotisoči odgovorili s »Hočemo«. Sledila je evharistična procesija. Popoldne je zborovalo katoliško šolsko društvo. Tudi tu je govoril kardinal Piffl, da živi Avstrija v šolski sramoti ter obstoja v Avstriji že 60 let liberalni šolski zakon. Kat. šolsko društvo naj ustanavlja in podpira zasebne šole.

s Briand obdolžuje Avstrijo. Briand kot predsednik poslaniške konference v Pa-

deljo 14. julija, ob 3 popoldne na lastnem vrtu javno tombolo z mnogimi dobitki kakor: sobna oprava iz trdega lesa za dve osebi, vreča moke, hleb ementalkega sira, krapon podplatov itd. Po tomboli vrtna veselica.

n Prostovoljno gasilno društvo v Rakitni pod Krimom bo imelo v soboto 29. junija t. l. otvoritev gasilnega doma združeno z mladinsko predstavo in vrtno veselico. S čistim dobičkom bo društvo nabavilo nove cevi. K obilni udeležbi vabi odlično.



„Naš zakon
je srečen,“

pravi mlada gospa
Mica. „Zmeraj imam
časa za svojega moža,
tudi ko se pere perilo.
Jed je vedno ob času
gotova, ker RADION
pere perilo sam.“



Varuje perilo!

rizu je poslal tajništvu Društva narodov poročilo, v katerem trdi, da Avstrija dolžne razorožitve ni izvedla, nasprotno, obe bojni zvezi, »Helmwehre« in »Schutzbund«, sta bogato preskrbljeni celo s strojnimi puškami. Briand tudi poudarja, da delujejo v Avstriji še vedno vse tovarne za strelivo, da pošilja Avstrija orožje na razne strani, tudi na Madžarsko, in da se avstrijski in nemški štabni častniki medsebojno zamenjujejo in se tako vrši preuredba avstrijske kakor tudi nemške armade na skupni način in po istem vzorcu.

Anglija.

s Prva ženska — minister. V novi angleški vladi Macdonalda je postavljena za ministra tudi ena ženska. To je prva ženska minister na Angleškem in se imenuje Margaret Bonfield.

s Manjšinsko vprašanje dela celo Macdonaldu težave. To se je jasno videlo te dni. Angleški časopis »Sunday Times« je objavil neki članek sedanjega angleškega ministrskega predsednika Macdonalda, kjer se trdi, da bo treba pravično urediti tudi

razmere Slovanov in Nemcev, ki so bili do-
deljeni Italiji. Radi te izjave so Italijani se-
veda ostro protestirali in sam Macdonald je
izjavil, da je dotični članek napisal še kot
voditelj opozicije in da sedaj, ko vodi vlad-
do, dotična izjava ni merodajna. Kdo naj
primorskim Slovincem pomaga, če Musso-
lini se Angleža lahko ustrahuje?

Amerika.

s Kako živi predsednik Združenih drž-
jav? Mnogi menijo, da kronane glave in
predsedniki republik žive brezbrizno in da
so najscrcnejši ljudje na svetu. Vendar te-
mu ni tako, kakaj znano je, da imajo dobri
vladarji veliko truda in skrb, ako hočejo,
da vlada v njih državi red, mir in blagosta-
nje. Tako n. pr. pravijo, da dela predsed-
nik Združenih držav Hoover nepretrgoma
v svojem uradu 12 do 14 ur dnevno in pri-
de v Belo hišo dve uri prej kot drugi urad-
niki. Hoover živi skromno, je pa strasten
kodilec.

s Hoover vabi Macdonalda. Predsed-
nik Zedinjenih držav Amerike, Hoover, je
povabil novega angleškega ministrskega
predsednika Macdonalda v Ameriko. Tja
naj bi prišel na poletje. Ameriško časopis-
je pripisuje nameravanemu obisku veliko
važnost, posebno v zadevi razorožitve obo-
rožne sile na morju.

s Dr. Pitamic v Beli hiši. Naš dr. Leo-
nid Pitamic, jugoslovanski poslanik za Ze-
dinjene države, ki je nedavno došel v
Washington, je bil te dni sprejet pri pre-
sedniku Hooverju v Beli hiši. Ob tej priliki
so ga tudi slikali in so njegovo sliko pri-
občili v raznih ameriških časopisih.

s Razno. V Clevelandu so umrli: Frank
Zupančič, Terezija Selinšek iz vasi Sivec
pri Nevljah, John Petrovič iz vasi Sabočev-
vo pri Borovnici.

Drobne novice.

Elektrarna ob ruskem Dnepru bo naj-
večja na svetu in bo veljala štiri milijarde
dinarjev.

Delavska stranka v angleškem parla-
mentu šteje 289, konservativci 260, libe-
ralci 58 in drugi 8 poslancev.

Do hudih spopadov med nacionalnimi
in judovskiimi dijaki je prišlo na dunajskem
vseučilišču.

Ladja se je odtrgala pri nekem vrtil-
ljaku v Ratiboru in težko ranila 6 oseb.

63 mesarjev je ustavilo obrt v madžar-
skem Temesvaru.

Vsi župani bodo morali znati voziti avto
— na Poljskem.

Tisočletnico obstoja je praznovalo za-
četkom junija »porcelansko« mesto Meissen
v Nemčiji.

Pet novih vsenišč hočejo otvoriti na
Japonskem.

890 milijonov hrenovk pojedjo letno v
Združenih državah Sev. Amerike.

Delavci morajo delati ob nedeljah v
ruskem Leningradu.

2000 tekstilnih delavcev stavka radi
druginje na Bolgarskem.

Pri potresu je popolnoma izginilo s
sveta mesto Luell z 2000 prebivalci v Novi
Zelandiji.

Stike z Rusijo bo obnovila nova angle-
ška vlada.

Domača pisma iz tujine.

KANADA.

V rovu se je ponesrečil Jožef Starič, vas
Mrzla luha p. Velika Loka. Zlomilo mu je levo
nogo in se nahaja v bolnici. Dne 15. marca t. l.
je Alojzij Rodič iz Dočje vasi, fara Trebnje
padel v rovu tako nesrečno, da je moral takoj
v bolnico, kjer se še sedaj nahaja. Nadalje je
v rovu 4. aprila podalo kamenje tri delavce,
med njimi našega rojaka Ignacija Verhovca iz
Izlenka, fara Trebnje. Bili so vsi trije takoj
mrtvi in pogreb se je vršil 7. aprila na mest-
nem pokopališču (Sudbury). Zapušča v Ame-
riki enega brata, kateri je bil navzoč pri po-
grebu, v starem kraju pa kolikor je nam zna-
no 4 brate in eno sestro.

Imamo pa tudi veselo novice. Ustanovili
smo si društvo pod varstvom sv. Antona Pad.
in je pod zastavo Kranjske Slovenske Katoli-
ške Jednote, katere glavni urad je v Ameriki
Juliet III. Društvo dobro napreduje in šteje
desetdeset 29 članov. Jednota zahteva tudi izpol-
njevanje verske dolžnosti ob veliki noči, češar
pa mi nismo mogli storiti radi jezika, ki ga ne
razumemo. Zato nas bodo obiskali duhovni
vodja od Jednote iz Amerike g. Rev. Čvrček,
kakor nam je sporočeno.

Veselim se, da bomo prejeli sv. zakra-
mente, ker so naše duše že zelo potrebne
okrepila. Z delom je ponavadi, zima je minula
in prišla se pomlad, tako bo sedaj že malo
krajši čas. — Matija Golob in drugi — Lewack.

KANADA.

Tukaj nas je sedaj lepo število Sloven-
cev, kateri po večini imamo vsi delo. Nekaj
nas dela v koper majni, drugi zopet v Smeltri
(topilnici rude), katero pa sedaj na spomlad
nameravajo povečati. Plače so različne proti
odgovarjajočemu delu in nevarnostim, kar ni
preslabo.

Kar se tiče opojnih pijač, jih imamo raz-
lične vsebine, ker tukaj ne poznajo ameriške
prohibicije, zato nimamo nikakih suhaških
agentov kljub temu predpustnih zabav nismo
nobenih imeli, imamo pač premalo zanimanja
za take stvari.

Naš edini napredek je tukaj, da smo si
ustanovili društvo »Triglave. Upam, da bomo
v kratkem gradili svoj društveni dom, katerega
zelo pogrešamo. Kadar pridejo drugi naši
rojaki, znanci in prijatelji v to naselbino, naj
uživajo naš trud in naj se še dolgo spominjajo
nas in našega društva, za katerega z vneto
delamo. Naš cilj in želja je, da se zopet vrne-
mo med svoje sorodnike, znanke in prijatelje
v našo lepo domovino. — Mihael Muhvich,
Noranda.

ARGENTINA.

Res je, da je Amerika bogata zemlja, da se
tukaj povprečno lažje živi nego v Evropi, ker je še
mnogo devilske zemlje, ki čaka na človeka. A ven-
dar, kako ozka in trnjeva je pot do debele, zlate
amerikanske verige, o kateri sanjajo mnogi izse-
ljenci. Jaz se nahajam na južnem ameriškem kon-
tinentu 14 mesecev in sem moral že petkrat štraj-
kati. Dva meseca služim, dva pa ne delam in se
borim za večji kosček kruha, toda zaman, zmirom
je uspeh na strani kapitalista. Opozarjam one, ka-
teri se mislijo izseliti v južno Ameriko, da naj ne
hodijo po naših potih, temveč naj ostanejo na do-
mači grudi.

Sedaj imamo zopet štrajk v veliki tvornici
sladkorja in nič se ne ve, kdaj se začne delati. Zdi
se mi pa, da bo tukaj vendarle uspeh na strani de-
lavcev, čeprav je prišlo velik državne konjenice z
velikimi sulicami in so pozaprlj naše voditelje.

Najlepše pozdrave vam pošilja podpisani
Tomič. Omenil sem vam preteklo leto v Do-
moljubu kako živimo v tej neizmerno daljni
tujini. Ali zaman so bile moje besede. Ne ve-
rujete, ampak cele trume — parnik za parni-
kom — se preseljujejo, potem se pa ljudje s
potrtnim smrem klatijo brez posla iz kraja v
kraj po argentinskih poljanah in po mestnih
ulicah. Vsek si svojo srečo sanja, preden gre
od svojih domačin. Ali človek obrača. Bog
obrne. Veliko je poklicanih ali malo izvolje-

nih. Najboljše je doma, kdor ga ima. Do-
tukaj je lahko priti ali nazaj zelo težko. Meni
samemu res ni sila ali vedno si želim nazaj,
odkoder sem prišel, ali za enkrat ni še mo-
goče. Zatorej se enkrat prosim naše slovenske
fante in može: bodite doma, ne hodite v svet,
ker če dalj greste, dalj vam kažejo. Tomič,
El Socoro.

FRANCIJA.

Slovensko podporno društvo sv. Barbare
L'Hopital Moselle je obhajalo dne 5. maja t. l.
svojo drugo obletnico. Ob 11 smo imeli sloven-
sko sv. mašo v začasnih prostorih nove kolo-
nije Cité Jeanne d'Arc. sv. mašo jebral slo-
venski kaplan gospod Kastelic, ki je zaposlen
v okolici Aumetza. Gospod je nas s svojo pri-
digo lepo razveselil, ko je govoril o koristi
društva in katoliških razmerah v tujini. Solze
so obile marsikatero lice, ko je poudarjal, da
smo sedaj v duhu v domovini in da ji naj osta-
nemo zvesti. Pri sv. maši je pel pevski odsek
Slovenskega delavskega društva iz Aumetza,
za kar mu izrekamo prirčno zahvalo. Popol-
dne je bil krasen sprevid, katerega se je ude-
ležilo 14 društev z sedmimi zastavami. Šest
društev je bilo slovenskih, ostala pa so bila
iz bližnje okolice, izostala sta pa dve sloven-
ski podp. društvi Edinost, ne vemo pa, zakaj?
Po sprevidu so bili v dvorani še razni lepi
govori. Prav lepo je nas kratkočasil pevski
odsek Slov. delavskega društva iz Aumetza
pod vodstvom gospoda Kramarja. Posebno lepe
sta bili »Lepa naša domovina« in »Lahko noč,
ki sta nam razveselili srce in osolžile naša
očesa.

Radio.

Vaak delavnik: 12.30 Reproducirana glasba. —
13 Casovna napoved; borzna poročila, reproducirana
glasba. — 13.30 Iz današnjih dnevnikov. — 22
Casovna napoved in dnevna poročila.

Cetrtek, 27. junija: 18 Koncert Radio-orkestra.
— 19 Reproducirana glasba. — 19.30 Pesmi um-
nega Srečka Kosoveca, recitira Ciril Debevec. — 21
Antologija slovenske lirike. — 20.30 Zgodovina Slo-
vencev: O novih turških vojnah in o vpadih ogrskih
Krucov. — 21 Duetni večer, izvaja Radio-orkester.

Petek, 28. jun: 9. Prenos službe božje ob priliki
Vidovega dne iz ljublj. stolnice. — 9.30 Vidov dan
v zgodovini Srbov, predava dr. Karel Capuder. —
11 Koncert Radio-orkestra. — 12.10 Reproducirana
glasba. — 13 Casovna napoved, iz današnjih dnev-
nikov. — 18 Koncert Radio-orkestra. — 20 Vojno-
vič: »Smrt majke Jugoviča«, izvaja člani nar. gled.
— 21.30 Koncert Radio-orkestra.

Sobota, 29. junija: 10.30 Poljedelska ura. — 11
Koncert: Jonny jazzband. — 15 Mati in otroci: De-
tinska doba. — 15.30 Reproducirana glasba. — 16
Planinski spomini. — 16.30 Lahka glasba. — 20.30
Prenos iz Zagreba: Društveni koncert simfoničnega
orkestra H. T. D. »Merkur«.

Nedelja, 30. junija: 9.30 Prenos cerkvene glas-
be. — 10.30 Poljedelska ura. — 11 Koncert Radio-
orkestra — vmesne speve poje g. Likovič. — 15 Re-
producirana glasba. — 15.30 O motornih brizgalnicah
in našem gasilstvu. — 16 Humoristično čtivo. —
16.30 Pevski kvartet. — 20 Koncert godbe Dravice
divizije.

Ponedeljek, 1. julija: 18 Koncert Radio-orke-
stra. — 20 Dr. Mirko Rupel: Rezija in Rezijanji —
20.30 Valček večer II., izvaja Radio-orkester; na-
poved in poročila.

Torek, 2. julija: 18 Koncert Radio-orkestra. —
20 Kraški prepadi: Križiška Ogroglica v Dobro-
polju. — 20.30 Vijoliški večer g. R. Zika. — 21.30
Radio-orkester.

Sreda, 3. julija: 18 Za naše malčke. — 18.30
Koncert Radio-orkestra. — 20 Antologija slovenske
lirike. — 20.30 Večer Radio-kvarteta.

Priporoča se PRVI SLOVENSKI ZAVOD

Vzajemna zavarovalnica

LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA 17

ki je edini te vrste! — Podružnice:
v CELJU, Breg št. 33 — ZAGREB,
Hacelova ulica 12 — SARAJEVO,
Koroška ulica 15 in v SPLITU, Ulica XL puka.

Castelmorto.

»Francesco, saj si vendar sam duhovnik, — sam me spovej!« Spreletel me je tak strah, da sem ves obnemogel. Videl sem se nenadoma v duhu kot mlad klerik, ki stoji tik pred posvetitvijo. Takrat nam je profesor razlagal ravno bulo Benedikta XIV., ki s težko grozečo besedo izobčuje duhovnika, ki bi se drznil — razen v skrajni sili — koga odvezati greha zoper šesto zapoved, katerega se je tudi sam udeležil. Jaz nisem imel — kot sem že rekel — pri izbiri poklica večjih težav. Tedaj pa sem se za trenutek zgrozil pred tako odgovorno službo, ki sem jo nameraval prevzeti. Ali je mogoče, sem si mislil, da bi bil kdaj srednik med Bogom in ljudmi, ki vsak dan s svojimi rokami prijemlje čisto telo Gospodovo, da bi bila potrebna taka prepoved?

In sedaj, sedaj? — Moj greh se mi je režal v obraz, kolena so se mi tresla, zakril sem obraz z rokami, da je Marija začudeno vprašala:

»Kaj ti je nenadoma, Francesco?«

»O Bog,« sem zastokaj, »kaj sem storil! Jaz te ne smem izpovedati: in če bi te, bi bila izpoved neveljavna in zastoj, dokler moremo dobiti drugega duhovnika.«

Marija je povesila glavo na prsi in njen težki vzdih je pretrgal moreči molk. Čez nekaj časa je rekla mukoma, v presledkih:

»Pa pošli ženo! Bog bodi nam ubogim grešnikom milostljiv!«

Stopil sem v kuhinjo in prosil postrežnico, naj gre kaj najhitreje more, po duhovnika. Skraja se je protivila in je šla šele na Marijino prošnjo. Še prej mi je pa dala vse polno navodil, kako naj ravnam.

Z bolnico sem tedaj le malo govoril. Oporjenje jo je vidno utrujalo; zdelo se je tudi, da veliko moli in se pripravlja na prihod duhovnika. Enkrat je želela videti mrtvega otroka, ki ga ji je bila strežnica odnesla izpred oči, ga položila na mrtvaški oder v drugem kotu sobe in prižgala zraven svečo. Porinil sem mizico, ki je na njej ležalo dete, bliže. Dolgo je gledala mrtvega črvička. Slednjič je vzdihnila z glavo in jaz sem porinil mizo zopet na prejšnje mesto v kot.

Ko je šlo na tri, je začela bolnica nenadoma zopet govoriti. Silno sem se prestrašil, ko sem opazil, da se ji blede. Govorila je z materjo, ki ji je že zdavnaj umrla, zagovarjala mene pred svojim očetom, ali je govorila tudi z menoj samim in me klicala s sladkimi ljubkujočimi imeni. Prišli so ji pa zdaj pa zdaj tudi svetli trenutki, v katerih me je samo žalostno gledala in včasih poljubljala črni križec, ki sem ga ji dal v roko.

Z vedno večjo skrbjo sem pričakoval duhovnika. Končno, no končno so se vendar približali koraki; hitel sem na dvorišče. A strežnica se je vrnila sama in povedala, da župnik sam že od včeraj leži. Pride pa do opoldne pomočnik iz mesta in tega bodo takoj poslali sem.

Jaz sem se opotekel in sem se moral prijeti za zid.

»Moj Bog, če le ne bo prepozno!«

Zena me je tolažila, čes tako velika nevarnost vendarle ni.

Ko pa je prišla do bolniške postelje in je vročino nekaj časa opazovala, se ji je omračil obraz.

»Prav imate, precej slabša je, kot sem mislila.«

»Bo prišel duhovnik še o pravem času?«
Skomizgnila je z ramama: »Dio lo sa,«
Bog ve.

je zamrmrala in poravila bolnici odejo.

Vročica jo je še vedno jemala kot požrešni plamen in več ko dve strašni uri se Marija že ni prav nič zavedala. Končno si je zopet opomogla; vprašujoče me je pogledala s svetlimi očmi in je glasno izpregovorila:

»Še ni župnika?«

»Je tudi sam bolan. A če boš mogla potrpeti — proti večeru pride pomočnik.«

»Koliko je že ura?«

Pogledal sem. »Ena popoldne.«

Marija je odkimala z glavo.

»Do večera ne strpim.« Tipala je za mojo roko in me prosiče pogledala.

»Francesco, zdaj je skrajni čas.«

Ni bilo dvoma, da je bila res v skrajni sili. Kdo mi more jamčiti, da se Marija še drugič zave, če ne izrabim tega trenutka. Tudi moj dušni odpor ni smel več delati ovire, kajti šlo je za večno srečo duše, nad katero sem se vrhutega še jaz sam težko pregrešil. Prosil sem torej še enkrat postrežnico, naj naju pusti sama, in sem nato rekel: »Drugca duhovnika ni; ne preostane nama drugega, kot da se meni izpoveš.«

Drgetaje sem govoril te besede, a delal sem se mirnega in še pristavil: »Misli le na Boga in pozabi uboštvo njegovega namestnika!«

Pristavil sem stol k ležišču in sem blagoslovil Marijo. Kolikokrat sem kot sodnik sedel k spovednici, pa nisem nič kaj mislil, namesto koga sem sedel tam in kakšno visoko službo sam kriv, vžgala to misel v dno duše in četudi sa mkriv, vžgala to misel v dno duše, in četudi

15

RAZNO

Kakšen je bil Kristus po znanosti. V času, ko je Kristus zaslovel po Judeji in preko njenih mej, je pisal Publius Lentulus, tedanji državni t. j. rimski višji uradnik, rimskega senatu: »Točasno živi tu človek izrednih čednosti in imenujejo ga Mesija. Barbari ga imajo za preroka; njegovi privrženci pa ga molijo, kakor da izhaja od nesmrtnih bogov. Mrtve obuja in bolnike ozdravlja samo z besedo in dotikanjem. Velik je in lepo rasken. Njegova vnanost je mila in častitljiva. Njegovi lasje imajo nepopisno barvo; padajo mu v kodrih preko ušes in se usipljejo prikupljivo po ramenih. S prečo jih ima razdeljene kakor vsi Nazarenci. Čelo ima visoko in gladko; lica imajo lepo naravno rdečico, nos in usta so normalno lepa. Gosta brada je iste barve kot lasje in pada po sredi razdeljena, v obliki vilic. Oči so lepe, bleščeče in rene. Če govori ali dela, vse stori podobno in reno. Nje-

Cirkuški otrok

»A še vedno je to bolje kot pa nikoli biti pijan v tej solzni dolini,« ga je zavrnil debeluhar. Če bi nekaterim ne šlo vino v glavo, bi sploh ne imeli ničesar v njej... Kaj namerjaš o binkoštnih počitnicah, da se oddahneš po svojih napornih študijah?«

»Se še nisem odločil,« se je obotavljal sloki. »A čuj, Dahnov, pojdi z menoj na moj dom; oglej si kraj, kjer je bil tolikrat tvoj očka, kjer se je utrdilo priateljstvo najinih očetov.«

»Hvala za prijateljsko vabilo. Vendar pridem, da odkrito povem, rajši jeseni na lov... Ali te hoče tvoja mati že zopet prikleniti na dom?« je vprašal in ga ostro motril.

»Predlog za predlog, Degenthal? Napravimo izlet v Nekarsko dolino; razgovarjal sem se že z nekaterimi najinimi prijatelji.«

»To bi ne bilo tako napačno; pisal bom o tem domov.«

»Hudirja vendar, tak odloči se enkrat sam!« je jezno zaklical debeluhar. »Saj se ne držiš svoje matere za krilo.«

Drugi se je čutil užaljenega v svojem ponosu in zravnal se je bolj pokonci. »O tem lahko misliš, kakor hočeš,« je rekel; toda ni mi všeč to brezobzirno vedenje do domačih, kakršno imajo mnogi tukaj. V tem je nekaj pobalinsko surovega, kar me odbija.«

»Mene tudi,« je rekel debeluhar, »čeprav nisem več tako srečen, da bi imel dom. A otrok je otrok, mož je pa mož. Vsako pretiravanje se s časom pre-

vrže v nasprotje in če zdaj vprašuješ mater za vsako malenkost, je nekoč ne boš niti v najvažnejših zadevah vprašal za svet..., zakaj nihče se vedno ne pokorava.«

V teh besedah je bilo nekaj resnice, ki je drugi ni znal zavrniti. Da se je podrejal tuji volji, je postala njegova navada, deloma je smatral to kot otroško dolžnost. »Moja mati me je skoraj povsem sama vzgajala,« je rekel čez nekaj trenutkov, kakor da se opravičuje, »in jaz ji ne bi hotel nikoli v ničemer nasprotovati.«

»Nikdar! Ne zameri mi: to je nezmisel. Mož naj nikoli ne govori tega, po čemer se ne bo ravnal. Tvoja mati je pametna ženska, ki bo spoštovala tvojo voljo prav tako, kakor ceni svojo lastno. Navadi njo in sebe na samostojnost, ki jo boš nekoč vendar imel; to bo potem za oba dobro.«

Degenthal je molčal; mimogrede je sekal s palico cvetne glavice ob potu; čudno se mu je zdelo, ko je nenadoma začel grajati nekaj, kar je sam doslej smatral za krepost. Njegova mati je namreč, kakor mnoge matere, ki morajo same vzgajati svoje sinove, radi njegovega otroškega čuvstva imela nad njim neomejeno blast. Začel je zdaj umevati, zakaj je tako pogosto njegov vzgojitelj delal na to, da bi njega premestili kam drugam; postal je nekam čudno potr, kot se to vselej dogaja, kadar opazimo, da nam nekaj manjka.

V mehkem pesku skoraj ni bilo čuti kopit dveh konj, ki sta se že močno približala, in mimo njiju sta zložno jezdila dva jezdec, da nato v naglem diru brž izgineata.

»To sta konja!« je kakor prešinjen zaklical debeluhar. »Kaj takega že dolgo nisem videl.«

sem se grudil pod težo te misli, vendar še nikoli nisem tako nazorno občutil božanske moči zakramenta kot v tem trenutku.

Marija se je z velikim naporom izpovedala o vsem življenju in s trpko bolešjo sem občutil, koliko lepote in koliko miru sem uničil, kakšno lilijo sem poteptal. Kar nenadoma pa je obstala in nato rekla.

»Ah, Francesco — vse drugo pa že sam veš! Kaj moram vseeno praviti?«

Najraje bi zavpil; skočil pokoncu in zbežal. A nepremično sem obsedel, le prikimal in odgovoril: »Da, Marija, moraš. Bogu se obtožuješ, ne meni.«

Kje so bile tedaj moje prazne besede o naravnih pravicah, s katerimi sem tako često lepšal in prikrival najino dejanje? Sedaj, pred obličjem smrti in kot namestnik Vsemogočnega sem moral sam zatrjevati, da je bilo le ničevost in pregreha. A krivda je težila sodnika samega, ki je zasliševal namesto Boga, mnogo bolj kot spovedenko, ki jo je sedaj z ganljivo ponižnostjo priznaval. Nisem si upal dati odvzede, dokler nisem Marije prosil, naj mi odpusti, kar sem zagrešil.

A ona ni hotela o tem nič slišati in je le sebe obtoževala. Tedaj sem ji glasno molil kesa — priznati vam moram samo, da sem ga radi ganotja in ihtenja komaj molil — in pri tem mi je vsaka beseda prišla iz globine lastne duše. Nato sem izgovoril skrivnostne besede, ki nas uboge grešnike spet vodijo v očetovo naročje božje.

Vidno je bilo, kakšen mir se je tedaj polastil Marijinega srca. Dasi jo je kuhala vročica, se je blažno smehljala, spet poljubljala križec in ustnice so se ji premikale v tihi molitvi. Kot ukopan sem stal ob njenem ležišču

in molil z njo. Kar je spet uprla svoje oči name in rekla: »Kajne, Francesco, če ozdravim, se bova morala ločiti?«

Ustrašil sem se. V velikem razburjenju sploh nisem mislil na to, da se mora s kesom družiti tudi trdni sklep, in to vprašanje, ki ga duhovnik pri tujem bolniku nikoli ne pozabi, mi ni prišlo na misel. Pritrdil sem; a radi veselega presenečenja, da je Marija sedaj sama na to mislila in da je milost božja spet zaživela v njeni duši, se sprva nisem zavedel, kaj pomeni ta odgovor tudi zame samega. Še-le ko sem ga že izgovoril, mi je padla vsa njegova teža na dušo. Vrgel sem se na kolena in stokajnoč pritisnil svoj obraz na rob postelje; Marija je pa mukoma dvignila levico, me poskusila tešilno pogladiti po laseh in je šepnila: »Ne skrb, saj ne ozdravim.«

Dvignil sem glavo. Ko sem ji zrl v mirno, blede in neskončno lepo obličje, me je premagala stara ljubezen, ki se mi je zdela, da mi je v tihi bolesti in mučnih dvomih zadnjih mesecev tako često omrzila in se sprevrnila še enkrat z vso silo in me potegnila za sabo.

»Ne — nikakor,« sem zaklical, »ni res, ne more biti res!« in sem jo hotel še enkrat poljubiti na ustnice. A zabranila mi je z roko rekoč: »Ne, Francesco — to je greh.«

Skoro nisem čutil pritiska njene oslabele roke, a zato je bil vtis njenih besedi tem silnejši. Osramočen in žalosten sem povesil glavo in odvrnil le to: »Prav imaš, odpusti.«

To so bile zadnje besede, ki sva jih izpregovorila. Tik nato je obšla bolnico nenadna slabost, želela je vode. Ponudil sem ji kozarec, jo nekoliko dvignil in podprl. Prav ko so se ji ustnice dotaknile kozarca, je nena-

doma oslabela, da ji je omahnila glava. Položil sem jo nazaj, poklical postrežnico in poiskal svoj brevir. Zelo vznemirjen, a ves topeč se v sočutju sem molil molitev, ki ste jo nato tudi vi. Dasi sem jo že tolikokrat molil ob smrtni postelji, vendar mi njena resnoba, njena lepota in pravna dobrota še ni nikoli tako prevzela srca. Baš, ko sem končal, je Marija izdihnila.

Mrtvaški zvonec ste slišali — zdaj razumete tudi, zakaj me je Vaš prihod tako prevzel. Če bi le malce prej prišli, bi mi prihranili najtežji trenotek mojega življenja.

Pripovedovalec je utihnil in me vprašujoče in proseče pogledal, kot bi pričakoval tolažbe od mene. Jaz sem bil pa ganjen v globi svoj duše in nekaj časa sploh nisem mogel spregovoriti besedice.

»Don Francesco,« sem spregovoril čez čas, »spomnite se, kaj je govorila pokojna: Bog je pravičen, a tudi usmiljen. Da ste jo morali sami izpovedati, ni bila samo kazen, ampak tudi največja milost, ki Vam jo je mogla nakloniti usmiljenost božja. Če Vas morda še kedaj v življenju napade izkušnja, vas bo ta ura grozeč ustavljala. In mislim, da boste te mrakotne razvaline drugačini zapustili, kot ste bili ob prihodu.

»Bog daj,« je rekel, globoko vzdihnil in vstal. — »Oprostite, pogledam samo, ali me strežnica potrebuje. Takoj se vrnem.«

Nove knjige.

Deset let drž. slovenske osnovne in meščanske šole v Mariboru. Knjiga obravnava v prvi vrsti prehod mariborskega šolstva iz nemško-avstrijske smeri v slo-

»In kakšna jahačica!« je dejal drugi. »To ti je bila ljubka! Katera neki je?«

»Ah, če bi rada uveljavila svojo lepoto, bi ne smela sesti na tega belca! To je bilo najdivnejše, kar sem bil kdaj doživel!«

»No, to je stvar okusa; jaz pa sem spričo dame na belca popolnoma pozabil. Dahnnow, ti vendar poznaš vso okolico tod: kdo je bila? Gospod se mi je zdel zelo znan; dama je bila črnolaska.«

Fant, dobro si pogledal! Domačina nista bila; tu ni takih konj, gotovo sta tuja; v tem kraju vedno kar mrgoli tujcev. Sicer pa, prijatelj, če hočeš še dolgo strmeti za lepoticco, hvala lepa za to šalo... bodi tako dober in poglej nekoliko kvišku.«

»To človeka seve streliti, nič dobrega se ne obeta,« je rekel drugi in se ozrl v sive oblake, ki so se preteče zbirali nad njimi. »Stopiva nekoliko hitreje; na ta način prideva pod streho, še preden se ulije.«

»Teci sam,« je mirno rekel Dahnnow. »Zame pa to ni malenkost; ob vso sapo prideš in še znojen si povrh... zame je vedno eno zlo dovolj.«

»Potem dovolj, da te prepustim lastni usodi. Moja pa lahko tekmuje z viharjem. Torej danes ob štirih, če te ne vzame naliiv. V nevarnosti, da te odnese veter, hvala Bogu, nisi.«

Kmalu je prispel do mesta in tu sta ga zopet srečala ona dva jezdeca, ki sta se zdaj vračala. Neposredno v njegovi bližini je vihar dami pograbil klobuk in ga drvil daleč preko mokre ceste. Dahnnow je s svojim večjim pogledom opazil, s kako dovršeno jahalno umetnostjo je mlada dama svojega konja v največjem diru brzdata in ga ustavila.

Urneje nego bi človek pričakoval od njegove postave, je skočil študent za odnešenim klobukom in ga srečno ujel, še preden je padel v iarek. Zmagoslavno

se je vrnil z ubežnikom, da ga izroči lastnici. Majhna, orokavičena roka je segla po njem, zardel obrazek, okrog katerega so razmršeno viseli premočeni lasje, se je poklonil v zahvalo in izpod črnih trepalnic ga je pogledalo dvoje modrih oči, tako ljubezno, da so debeluharju kljub trdo zapeti suknji globoko šli do srca. Zahvalne besede je udušil vihar; komaj se je mlada dama pokrila, že se je pognala za gospodom v mesto in ko je debeluhar dospel tja, je že davno ni bilo več videti na ulicah.

»Grom in strela, fant je imel prav, to je bila res krasna deklica! Če bi ne bil človek v tako žalostnem stanju po tem nesrečnem naliivu, bi šel spraševati po hotelih, kdo je!« je sam seboj godel debeluhar. »Sicer pa sem bil videti prav čeden dečko,« je pristavil z otožnim pogledom na premočeno obleko.

»No, kaj nisi utonil?« je vprašal veselo nekaj ur pozneje grof Degenthal, ko je došel svojega prijatelja tik ob vhodu v domeni hoteli.

»Ne, kot vidiš. Imel sem pa srečo in sem nekaj doživel.«

»Debeli ljudje imate vedno srečo!«

»Vi hrti se ji pa umikate s pota. Ugani, koga sem videl! Najlepša prilika, da se seznanim... viteško službo sem vršil.«

»Lepo jahačico? Je-li padla s konja in si jo rešil?«

»Žal, je padel le njen klobuk.«

»Žal? Neotesanec! No, in kdo je?«

»To ni bilo zapisano v klobuku.«

»Torej tudi ti nisi prišel posebno daleč s svojim znanstvom. Vendar vstopiva, drugi že čakajo.«

Mladci so se bili zbrali k poznemu kosilu na čast gostu, ki je želel nekaj dni kot divjak nemoteno živeti dijaško življenje. Okrog mize, kjer so se bili usedli, je bilo kmalu veselo: smeh in pogovor se je

govi opomini so mili, graja čestitljivo resna. Nihče ga še ni videl, da bi se smejal, mnogi pa, da je jokel. Zelo ameren je, zelo razumen in skromen; kratko: on je človek, ki s svojo veliko lepoto in z duševnimi odličnostmi daleč nadkriljuje navadne ljudi.

Dvomesечно življenje brez možganov. Na patološko-anatomičnem zavodu prof. dr. Švehle v Pragi so imeli zdravnik priložnost opazovati zelo redek, vendar ne povsem nemogoč primer življenja otroka, ki je bil skoro brez možgan in je vendarle živel dva meseca. Tretji dan po rojstvu so prinesli na kliniko imenovanega zdravnik deklico z nenavadno majhno glavico. Otrok je živel dva meseca in je te dni umrl. Zadušila ga je bila pljučnica. Raztelesen deteta je dognala, da je bil otrok skoraj brez možganov. V lobanji so našli le nekaj malih možganskih delcev. Navadno umro otroci v takih primerih že par dni po rojstvu.

Komodni profesor. Nekaj profesor na Columbia universitety v New Yorku se je te dni podal na ribji lov ravno ob času, ko je 100 diljakov čakalo na akušnjo. Za ribji lov je

vensko in jugoslovansko. Obenem posveča kratke spominske članke vsem tistim velikim možem, ki so l. 1918-19 vzdržali najtežjo pezo prevrata v Mariboru. Knjiga je pisana zelo živahno. Moti samo navčno-navduševalni slog, ki bi znal zgodovini kritičnosti prej škodovati kot koristiti. Zakaj so izpuščene odlične šole šolskih sester v Mariboru, nam ni jasno. — Knjigo krasi zelo veliko prav dobrih slik. Priporočamo.

Sirota Jerica. Pravljičica v štirih slikah. Spisal Fran Albrecht. Stane vez 15 Din, nevez. 7 Din. Dobi se po vseh knjigarnah in obeh Prosvetnih zvezah. Pevske točke v Učiteljski tiskarni. Zna pravljičica o siroti Jerici zopet na nov način obdelana je našla dramatično obliko v tem drobnem delcu. Vloge so za otroke ter bo spretno predstavljana brez dvoma napravila na gledalce močen vtis.

Strički Matički. Znani mladinski pisatelj Albin Čebular poklanja mladini novo zbirko pesmic. O Božiču so izšli njegovi »Prijateljski v ugankah«, ki so se mladini zelo prikupili. Ta zbirka pa prvo daleč prekaša tako po vsebini, kakor tudi po opremi. Na 50 straneh je zbranih 48 pesmic, vmes pa posejanih 30 slik. Ko človek čita pesmico za pesnico, živo občuti lepoto našega slovenskega jezika! Kakor bi bisere stresal z lepe škaflice otroku v naročje, tako vre katica za katico, melodijozno kakor ena sama blagodneča pesem. — Da pisatelj in založnica ne iščeta dobička, je pač najbolje dokazano s tem, da stane zbirka mehkovazana 8 Din, v celo platno z napisom v zlatu pa 14 Din. Pošilja se poštne prosto, ako se pošlje denar (lahko

tudi v znamkah) v naprej Brezalkolnoli produkciji v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

Dr. St. Bevk: Zdravilne rastline v besedi in podobi z navodilom, kako se nabirajo in suše. Str. 80, cena 6 Din. Ker je Slovenija jako bogata zdravilnih zelišč in bi njih nabiranje lahko tvorilo znaten vir dohodkov zlasti jako revnih slojev, je bila knjižica potrebna. Obsega popis in slike 44 najvažnejših zdravilnih rastlin (škodna, da ne v barvah), ki rastejo pri nas v večjih množinah, dalje strokovnaška navodila glede njih nabiranja, sušenja in prodajanja ter končno jako priročen koledarček za nabiranje. Ker je knjižica pisana v izredno prijetni, domači besedi in cena jako nizka, smo prepričani, da bo prišla v slednjo slovensko vas, zlasti pa v roke mladini. Dobi se po vseh knjigarnah in na vseh pri P. R. K. organiziranih šolah.

Pomoč delavcem — Službeni Okrožnega urada za zavarovanje delavcev. Praktična navodila o pravicah in dolžnostih zavarovanega članstva. Cena 4 Din. Tako je naslov knjižice, ki jo je izdal Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani. Knjižica ima namen nuditi zavarovanemu članstvu splošna praktična navodila, kako mu je postopati v slučaju obolenja in obratne nezdge. Knjižica obsega 96 strani in ima priključen pregled prispevkov, ki se predpisujejo delodajalcem, in navaja zneske, ki jih sme delodajalec odtegovati od delavčevega zaslužka v namene zavarovanja. Knjižice so pridejane razne tabele o prispevkih, dajatvah in rentah. Cena je izvanredno nizka, ker stane knjižica samo 4 Din. Dobiva se pri Okrožnem uradu v Ljubljani in pri njegovih ekspoziturah.

Kupujem vsako količino:

arnikovo in bežgovo cvetje, ržene točičke, podleskovo seme — po najvišji ceni. — STERGAR ANT., Kamnik, Slovenija.

Slava misijonarju Knobleharju!

Dne 6. julija bo preteklo 110 let, kar se je v Škocijanu pri Mokronogu rodil naš afriški misijonar provikar dr. Ignacij Knoblehar. Za to slovesnost mu bodo rojaki 26. maja vzdali spominsko ploščo na njegovi rojstni hiši.

Knobleharja slave drugi narodi kot učenjaka, afriškega raziskovavca in misijonarja ter priznavajo njegovo delo. Tem bolj naj ga mi slavimo kot svojega rojaka, na katerega smemo biti ponosni. S spoštovanjem izrekajmo njegovo ime!

Kdo bi ne občudoval njegovega velikega navdušenja za misijone v tedanjih za misijone tako težavnih časih. To navdušenje ga je zvalo, da je kot bogoslovec odšel v Rim, da bi se v zavodu propagande čim prej in čim bolj izobrazil za misijonarja. Tu ga je čakala bridka prevara, ko ga v zavod niso sprejeli. Moral se je sam preživljati in večkrat stradati, a v sklepu ni omagal. Ponovno prošnjo za sprejem so mu uslišali. Tako je po dobro dovršenih bogoslovskih študijah prejel mašniško posvečenje.

Ves navdušen za delo med pogani je z veseljem pozdravil sklep predstojnikov, da v spremstvu drugih misijonarjev odide v osrednjo Afriko, kjer bodo ustanovili nov misijon. Nekaj časa se je še pripravljaval na Libanonu. S tovariši se je sešel v Aleksandriji, odkoder so po skoraj petmesečni vožnji prišli v Kartum. Toda misijonski voditelj apostolski vikar Kazolani se je vrnil v

16

bil tako navdušen, da je na vse drugo pozabil in tako so morali dijaki na njega čakati.

To je nevarno. V zlatarsko trgovino so prišli trije elegantni zlikovci z namenom, da bi eden ali drugi kaj izmaknil, ko bi jim prodajalca razkazovala blago. Prodajalca je bila pa močno škilava. »Nesramnost,« je zašepetal drug drugu, »naslaviti tako škilavo osebo, da nikoli ne veš, ali gleda tebe ali mene.«

Sladkor - arabski izum. Za sladkor se moramo zahvaliti Arabcem. Arabski zdravniki so ga prvi rabili, in sicer kot zdravilo. Kot zdravilo je potem služil vse tja do srednjega veka in le premožni ljudje so si ga mogli privoščiti.

Tudi zlato je potrebno. Ženitovanjski posredovalec: »Ta dama, ki vam jo priporočam za nevesto, ima zlat značaj.« Ženitovanjski kandidat: »Ali poseduje dama morda še kakšne drugačne zlate zaveze?«

Ni še v raju. Mož je ležal dolgo v nezavesti. Ko se prebudi, vpraša: »Ali sem že v raju?« Žena mu odgovori: »Ne še, saj sem še jaz poleg tebe!«

mešal med pogovor in pokaže šampanjskih zamaškov. Dahnow je pripovedoval svoj jutranji dogodek z njemu prirojenim humorjem.

Nenadoma je Degenthal dregnil prijatelja: »Poglej tja, on je«, mu je zašepetal in ga opozoril na gospoda, ki se je bil usedel k sosednji mizi.

»Zdi se mi, da ga moram poznati,« je zamišljeno pristavil Degenthal; »ta obraz sem prav gotovo nekje že videl.«

»Prav tam sedi naš junak, a brez nje,« se je tiho obrnil Dahnow k ostalim, »Očividno kak oblasten oče ali pa ljubosumen soprog, ki hoče lepoto skriti pred svetom.«

Oči vseh mladcev so se ozrle v tega moža. »Mislil,« se je zasmejal nekdo, »da ta ne kaže svoje dame zastoj! To je Karsten, sloveči ravnatelj cirkuških jahčev. Poznam ga prav dobro, saj sem ga videl še pred nekaj tedni na D., kjer je prirejal svoje predstave.«

»Živel Karsten! Debeluhar, potem bomo tudi tvojo lepo jahčico še videli,« so šepetali drugi.

»Ima mlado ženo, ki je baje jako lepa;« prav ta bo.«

»Ne, potem je bila to Nora, mala Nora,« je zaklical Degenthal. »Kako je vendar mogoče, da je nisem takoj spoznal! Moram jo zopet videti!«

»Nora, mala Nora?« je začudena rekel Dahnow. »Kakor je videti, si zelo napredoval, da imaš že taka znanstva.«

»Nora Karstenova!« je rekel Degenthal, ne da bi se menil za ugovor. »Zato me je tako presenetil ta obraz. Kako se je razvila!«

Degenthalu je vzplamtelo oko. Tedaj je Karsten vstal in je hotel oditi.

Degenthal je skočil kvišku in mu zastavil pot.

»Gospod ravnatelj Karsten,« je rekel in glas se mu je tresel od razburjenja, »ali smem obnoviti najino

znanstvo? Od onega dne v Ženevi se nismo videli več... Grof Degenthal,« je pristavil, ko ga je ravnatelj začuden gledal.

»Grof Degenthal,« je ponovil ta, »to mi je v veliko presenečenje in veselje..., hvaležni spomin ga je tako prevzel, da ni mogel spregovoriti. Podal je mlademu možu obe roki, ki mu jih je ta prijazno stresel.

»Videl sem vas davi, ko ste jezdili iz mesta,« je nadaljeval Degenthal, »in vaš obraz se mi je takoj zdel znan.«

»Od tedaj je že zasnežilo tu gori,« je rekel ravnatelj in si smehljalje šel z roko skozi lase. »Jaz bi vas ne bil spoznal, gospod grof. A v vaših letih je to poklon. In gospa grofica, vaša gospa mama, se ima dobro? Spominjam se je le z največjo hvaležnostjo.« Spet se je možu glas tresel od ganjota.

»Moji materi je, hvala Bogu, prav dobro. Bivali smo skoraj ves čas na svojih moravskih posestvih; šele v dobi svojih visokošolskih let sem se ločil od nje.«

»In tu ste hoteli spoznati porenko dijaško življenje. To je bila dobra misel. In kaplan, vaš prejšnji vzgojitelj, živi še pri vas? Bil je tako prijazen, da mi je včasih pisal; a jaz sem radi svojega nemirnega življenja slab dopisovalec.«

»Seveda, kaplan še živi in je vedno pri nas. Nikakor ne bi mogli pogrešati zvestega prijatelja. Na vas smo se pogosto spominjali in še kajkrat govorili o onih dneh v Švici... Saj to je bila vendar gospodična Nora, ki je danes zjutraj z vami jezdila?« je vprašal mladi mož in pri tem lahno zardel, kar je bilo pri njem kaj hitro, kot pri mladi deklici.

»Da, moja hčerka je bila,« je rekel ravnatelj. »Pred kakim pol letom se je vrnila iz samostana, kamor sem jo bil dal v vzgojo. Bilo mi je slednjč mogoče, da sem vzel svojega otroka k sebi, ker sem se zopet poročil.«

Evropo zaradi bolezni. njegov pomočnik p. Rilo pa je umrl v Kartumu. Tako je 29 letni Knoblehar moral prevzeti misijonsko vodstvo. In to je bil nov misijon sredi Afrike pred 80 leti!

Pogumni Knoblehar se težav in skrbi ni ustrašil. Navdušeno se je lotil dela. Ustanovil je tri misijonske postaje. Došel je daleč proti ravniku kot prvi Evropec. Sedemkrat je potoval v oddaljeno postajo Gondokoro. Leta 1850 se je vrnil v domovino, da bi dobil misijon sredstev in misijonarjev. Imel je lepe uspehe. Na Dunaju so ustanovili posebno misijonsko družbo, ki naj bi podpirala njegov misijon. Doma je dobil mlade, navdušene misijonarje. V Rimu je dosegel, da njegovega misijona niso opustili, kakor so nameravali.

Vesel in z novim pogumom se je po velikih težavah vrnil v svoj misijon. Toda z žalostjo je kmalu moral gledati, kako so tovariši legali drug za drugim v prezgodnji grob. Zato se je sam še toliko bolj trudil. A napor, skrbi in nezdravo podnebje so spodbudili tudi njegovo zdravje. Spet si je zaželel ljubljene domovine, a je ni dosegel. Umrl je na potu v Napolju leta 1858. Groba ni našel med ljubečimi rojaki, tudi ne med ljubljenimi zamorci, ampak v tujini, kjer se zdaj počiva.

Le deset let je delal v misijonu, dosegel je starost samo 38 let, a v tem kratkem času je naredil veliko. Zato ga slavimo in posnemajmo v navdušenju za misijone!

Prvovrstna gonilna jermena

in mlinsko-tehnične potrebašine priporoča trdka Čadež & Bracar, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 35.

V Degenthalovem obrazu je bilo brati iznenadenje, kar je ravnatelj opazil in nastal je kratek, mučen molk.

»Nekaj domačnosti je vendarle treba pri našem nemirnem življenju. Človek gre v leta, je nekoliko prisiljeno zopet nadaljeval Karsten.

»Moram vam torej voščiti srečo,« je rekel Degenthal, da bi mu pomagal iz mučnega trenutka. »A gospodična Nora... ali bi smel tudi z njo obnoviti znanstvo?«

»Če me le hočete počastiti! Trenutno stanujem še tu v hotelu, a sem najel pred mestom vilo, kjer bosta stanovali nekaj časa moja žena in hči. Moja žena potrebuje miru in moja hči se ne udeležuje mojega posla.«

»In kdaj najlaže dobim vas in vaše dame doma?« je vztiral Degenthal.

»Zjutraj sem vedno zaposlen; toda ob večerih, kadar smo prosti, sem pri svoji družini. Jutri je že takšen dan.«

»Tedad pridem jutri. Ali bi me hoteli že vnaprej priporočiti gospodični Nori?« je vprašal Degenthal in mu znova stresel roko.

»Moja hči bi mi gotovo težko odpustila, če bi ji ne privoščil tega svidenja. Prav tako kot jaz tu ji ova ni pozabila vaše dobrote, gospod grof.«

Med živahnim pogovorom so bili ostali mladiči usmerili svoj pogled na nju in tudi ravnateljev pogled je preletel skupino.

»Meni se zdi, gospod grof,« je rekel, »da vidim med vašimi znanci gospoda, ki sem mu dolžan v imenu svoje hčere neko zahvalo; to je oni krepki gospod na oglu. Ali vas smem prositi, da me predstavite?«

»Moj prijatelj Dahnow. Da, pripovedoval mi je o svojem doživljanju. Stopiva bliže... Dragi prijatelj,

MEH ZA SMEH

»Ali niste rekli, da boste sneg odkidali okoli hiše, ako vam dam kosilo,« je vprašala odhajajočega vandrova.

»Seveda sem rekel.«

»No, zakaj pa tega ne naredite?«

»Saj bi ga odmetal, pa baš radi vas ga ne bom,« je odvrnil postopač, »hočem namreč, da naj bo to za vas šola, da ne verjemite vsakomur vsega.«

V družbi, v kateri sta se nahajala tudi dva znana pevca, je pogovor nanesel na petje. Eden izmed onih dveh je dejal: »Da, bili so časi, ko sem imel še čist in lep glas. Nekoč sem v veliki dvorani pel »Poslednjo pošto« s takim navdušenjem, da so poslušali skupaj zlepi programi, ki so jih imeli v rokah ter hiteli venkaj, da bi jih kot pisma oddali na zadnji pošti.«

»Peter je bil napaden in ubit, ko je šel dolgovce plačevati.«

»No, vidiš, kaj ima človek od tega, če dolgovce plačuje?«

Neki gospod je imel zelo nerodnega hlapca. Vsakokrat, kadar je voz sestavljal, je zamenjal končnici; ona, ki bi imela biti spredaj, je nataknil za zadnjem koncu in narobe. Gospodarju je bilo končno dovolj in dal je napisati na vsako končnico veliko črko Z. »Vidiš, tepec neumni,« mu je kazal črki, ta Z pomeni: za spredaj, in ta Z: za zadaj.«

gospod ravnatelj Karsten želi nekaj govoriti s teboj. Ravnatelj Karsten... baron Dahnow, nekoliko težka meklenburška pasma, ga je v šali predstavil Degenthal.

»Zdi se mi, gospod baron, da ste menda vi danes zjutraj tako ljubeznivo pomogli moji hčerki iz zadrege,« je rekel ravnatelj z ono preprostostjo v vedenju in besedi, ki kaže izobraženega in izkušenega moža.

»Zal, me moja postava takoj izda; zato ne morem ponižno tajiti svojega plemenitega čina. Sicer pa je bila sreča povsem na moji strani nasproti tako lepi dami,« je vljudno rekel Dahnow. Ravnatelj se je priklonil. »Če dovolite, je z največjo mirnostjo nadaljeval debeluhar,« potem pridem sam k dami po zahvalo in vas spričo svojega viteškega čina tudi jaz prosim za dovoljenje, ki ste ga pravkar dali mojemu prijatelju Degenthalu.«

»Gotovo,« je rekel ravnatelj. »Četudi živita moja žena in hči precej sami zase, me bo zelo veselilo sprejeti gospoda.«

Degenthal mu je še enkrat segel v roko; ravnatelj se je lahko priklonil tudi vsem ostalim dijakom in se poslovil.

Kmalu nato sta Degenthal in Dahnow zapustila hotel. »Greš torej res jutri tja?« je vprašal Dahnow svojega prijatelja.

»Seveda,« je potrdil Degenthal. »Nič umevnejšega nego to. Moja mati bo zelo vesela, ko bo zopet čula o mali Nori, za katero smo se vsi tako zanimali.«

Dahnow je nekoliko podvomil nad grofičinim veseljem. »Vsekakor je to zamotana stvar in jaz bi glede tega mogoče vprašal za svet svojo mater, če bi jo še imel,« je rekel z napol ironičnim glasom, kakršnega je rad uporabljal nasproti mlajšemu prijatelju. »Nora je vendarle malo drugačnega stanu, kot si ti.«

Hlapec: »Če gospodar ne prekliče, kar je rekel, potem grem proč.«

Dekla: »Kaj pa ti je rekel?«

Hlapec: »Je rekel, da čez štirinajst dni lahko grem.«

Gospodinja: »Z vašimi izpričevali nisem posebno zadovoljna.«

Nova služkinja: »Jaz tudi ne, a kaj, ko pa boljših nisem dobila.«

Stari oče ni bil nič kaj zadovoljen z današnjo mladino in večkrat je tudi svojo vnukinjo pokaral. »Ne, ne, Franca, dandanes dekleta niso več taka, kot so bila nekoč.«

Francka je že poznala tako govorjenje, zato ni nič odvrnila.

»Da, da, saj v današnjih časih dekleta ne poznajo nobenega sramu,« je nadaljeval ded, »saj nobena niti ne zardi. Ko sem bil jaz mlad, so zardevale sramu kot kuhinjak.«

»Oha, stari oče, kaj pa ste jim pravili, da so zardevale,« je vprašala Franca, narkar je ded molčal.

Neka žena je prišla v prodajalno, da bi kupila primerno darilo za god svojemu možu. Vse, kar ji je prodajalec razkazal, je odklonila, nobena reč ji ni ugajala. Celu uro se je mudil z njo, a še ni nič izbrala. »Veste,« je dejala, jaz bi ga rada prav iznenadila.«

Nevoljen kumi ji je odvrnil hladno: »Potem se pa vstopite za vrata, ko bo mož domov prihajal in ko jih bo odprl, zavpijete na ves glas: bu-u-u-u-u.«

Če so v hotelu stenice. V Prago je prispela mlada gledališka igralka iz Brna. Ustavila se je v nekem uglednem praškem hotelu in tam prenočila. Spati ni mogla, kniti stenice, ki jih je kar mrgolelo, so jo vso noč grizle. Drugo jutro je odšla igralka naravnost k zdravniku, se pustila preiskati in je na podlagi zdravniškega spričevala vložila proti lastniku hotela tožbo. Za izid razprave je vladalo v Pragi veliko zanimanje, kajli igralka je zahtevala 1200 češkoslovaških kron odškodnine. Hotelir se je seve upiral in lugal, pomagalo mu pa ni dosti. Sodišče je igralki priznalo pravico do odškodnine in sodnik je celo omenil, da zahteva ni pretirana. 1200 Kč odškodnine za eno noč je sicer malo huda kazen, zdi se pa, da se to docira lekcijs, ki bo na nekatere praške hotelirje učinkovala.

Sidro za zavarovanje ladij je staro nad 200 let. Prvi ga je rabil Neutosh, admiral Aleksandra velikega.

Kakšni časi. Pijanec se oklepa polnične svetilke gleda zadnji lunin krajec: »Kakšni so to časi! Še od meseca so ukradli tri četrtine.«

4

Prešernova
ulica
poleg
traičanske
cerkveBirmanske ure za dečke od
Din 49'60 naprejNajvečja zaloga ur, zlatnine
in srebrnineLastna protokolirana tovarna
ur v ŠviciBIRMANSKA
DARILABirmanske zapestne ure od
Din 98'— naprejH. SUTTNER
Ljubljana 1Srebrne vratne verižice (Colliers)
od Din 20'— naprejZlate vratne verižice (Colliers)
od Din 85'— naprejZahtevajte cenik zastoj in
poštne prosto

4

Prešernova
ulica
poleg
traičanske
cerkveNa konici **NOZA** v malo vođe po jedi prašek **MAGNA**

pospešuje PREBAVO — urejuje STOLICO

od-
stranjuje
takojodvišno želodčno kislino
gorečico
bljuvanje - vzdigovanje - slab
duh iz ust in želodca;

zdravi

želodčni in črevesni katar,
ture v želodcu,
hemeroide,
bolezni na jetrih

V lekarnah in drogerijah 1 zavoje z navodilom Din 4'—

Chinoferrin

železnato kina-vino je izborno, zdravniško pri-
poročeno zdravilo proti slabokrvnosti, bledici,
želodčnim boleznim in mrzlici. Krepi telo in se
toplo priporoča vsem, ki so potrebni okrepila po
težkih in dolgotrajnih boleznih. Varujte se ponare-
jenih izdelkov in zahtevajte v vseh lekarnah edino
le CHINOFERRIN-KLEŠČIČ. — Proizvaja ga:
Mr. Mirko Kleščič, lekarnar, Samobor pri Zagrebu.

Sesalke

vodovodne cevi, cement,
brzoparilnice, štedilnike,
kuhinjske posode, orodje za
obrt in vso železnino, prodaja po najnižjih cenah
A. Sušnik, železnina — Ljubljana, Zaloška cesta.Izborno koso za Din 20'— dobite pri
tvrdki Franc Stupica,
železnina, v Ljubljani, Gosposvetska cesta števil. 1.

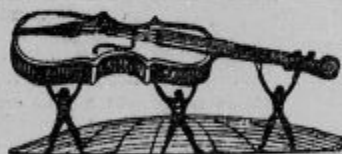
Edino najboljši

šivalni stroji in pletilni švic.
„Dubied“ stroji ter kolesa
za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Ortizner, Adler
Najnižje cene! Tudi na obroke!
Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika.
Pouk v vezenju brezplačno.
neVtečla garancija.

Senzatna novost! Glavnik za kodre.

D. R. G. M. Zakonito zavar. v vseh državah. On-
dulira brez pomočkov kratke ali dolge lase le
z enostavnim česanjem. Neporušen. Neobhodno
potreben za vsako damo. Cena komadu 45 Din.
Razpošilja — ker povzette ni dopustno — le proti
poslatvi zneska na čekovni račun 20,503 Humana
Wien II pri ljubljanski pošti hrastnici.Exporthaus FRANZ HUMANN Wien II
Aloisgasse 3/221Veliki
ilustrovani **CENIK**
dobite zastoj: Zahtevajte ga od skladišča**MEINEL IN HEROLD**

tovarna glasbil, gramofonov in harmonik

S. Langer **MARIBOR** Štev. 107-B
Violone od Din 85'—, Ročne harmonike od Din 85'—,
Tamburice od Din 98'—, Gramofoni od Din 345'— dalje.

Zadružna gospodarska banka d. d. v Ljubljani

Brzjavni naslov: Gospobanka

(Miklošičeva cesta 10)

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Izvršuje vse vrste bančnih
poslov pod najugodnejšimi
pogoji. — Glavno in naj-
večje zastopstvo v Slove-
niji za prodajo srečk Drjav-
ne razredne loterije

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000,000'—, vloge nad Din 360,000,000'—

Podružnice:

**Bled, Celje, Diakovo, Kočevje, Kranj,
Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Sibenik**Prodaja obveznic 7% drž.
invest. posojila ter 2 1/2%
vojne odškodnine in vseh
vrst vrednostnih papirjev
tudi na obroke pod ugod-
nimi pogoji.